

Кафедра Економіки, управління та адміністрування

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну

Назва дисципліни	DP082 Економічна теорія та основи бізнесу Economic Theory and Basics of Business
Рівень вищої освіти	Початковий рівень (короткий цикл)
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	071 Облік і оподаткування
Освітня програма	Облік і аудит
Семестр	1 семестр (11 клас)
Факультет /відділення	Кафедра економіки, управління та адміністрування
Курс	1 курс (11 клас)
Анотація курсу	<p><u>Мета</u> вивчення дисципліни: формування у здобувачів системи знань з основ економічної теорії, засвоєння основних понять і положень цієї науки; формування навиків самостійно аналізувати макро- і мікроекономічні проблеми явища; формування економічного мислення, набуття теоретичних знань, практичних навичок і умінь приймати рішення з організації бізнесу.</p> <p><u>Міжпредметні зв'язки:</u> економікс, історія економіки та економічної думки, бухгалтерський облік: загальна теорія; економіка і фінанси підприємства.</p>
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=89
Мова викладання	Українська
Лектор курсу	канд. екон. наук Здір Віктор Анатолійович канали комунікації: СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: victor19831111@ukr.net Messenger: https://www.facebook.com/victor.zdir Криворучко Михайло Юрійович Канали комунікацій

	СДН «Moodle»: повідомлення в чаті ел.пошта: m.y.kryvoruchko@gmail.com
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма	http://csbc.edu.ua/documents/otdel/oop_ob2.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.</p> <p>ЗК 6. Знання та розуміння предметної області, та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 9. Здатність використовувати сучасні інформаційні системи та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК 10. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p>
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	<p>СК 1. Здатність аналізувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію економічної теорії, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.</p> <p>СК 2. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, аудиту, оподаткування.</p> <p>СК 4. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.</p> <p>СК 10. Здатність демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.</p>

Перелік програмних результатів навчання	<p>РН 1. Демонструвати базові знання економічних категорій і законів для розуміння причинно-наслідкових та функціональних зав'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем</p> <p>РН 2. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері економічної відповідальності підприємств.</p> <p>РН 3. Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння їх ринкового позиціонування.</p> <p>РН 4. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміщення як демократичної, соціальної, правової держави.</p> <p>РН 11. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп’ютерні технології для розв’язання задач з обробки даних у сфері професійної діяльності.</p> <p>РН 12. Вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії.</p> <p>РН 18. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань.</p>
--	---

Опис дисципліни

Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 120 Кількість кредитів – 4 Кількість лекційних годин – 22 Кількість практичних занять – 23 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 75 Форма підсумкового контролю – екзамен
Методи навчання	Вербалний метод; пояснлюально-демонстраційний метод; метод проблемного викладання; індивідуальні завдання; розв’язування задач, робота з навчально-

	методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо).
Зміст дисципліни	
Тема 1. Предмет і метод економічної теорії. Загальні проблеми організації економічного життя суспільства.	Предмет економічної теорії. Еволюція уявлень про предмет економічної теорії. Основні функції та методи економічної теорії. Потреби як рушійні сили економічного розвитку. Види потреб. Закон зростання потреб. Економічні ресурси та фактори виробництва. Проблема економічного вибору. Крива виробничих можливостей.
Тема 2. Економічна система суспільства та форми організації суспільного виробництва	Поняття, основні риси та елементи економічної системи. Класифікація економічних систем. Принципи організації ринкової економіки. Сучасні моделі ринкової економіки
Тема 3. Основи саморегулювання ринкової економіки	Суть, структура та функції ринку. Інфраструктура ринку. Попит та його визначники. Закон попиту. Крива попиту. Пропозиція та її визначники. Закон пропозиції. Крива пропозиції. Рівновага попиту і пропозиції. Ціна рівноваги. Недоліки ринкового механізму.
Тема 4. Економічні суб'єкти: домогосподарства, фірми та держава	Домогосподарство в економічній системі суспільства. Фірма – економічний суб'єкт ринкової економіки. Еволюція ролі держави в економіці. Економічні функції держави в ринковій економіці.
Тема 5. Сучасна національна економіка. Основні макроекономічні показники	Предмет макроекономіки. Основні економічні цілі нації. Поняття валового внутрішнього продукту. Методологія обчислення валового внутрішнього продукту. Методи обчислення валового внутрішнього продукту. Інші показники обсягу національного виробництва.
Тема 6. Основи мікроекономічного аналізу	Уподобання споживача. Криві байдужості та їхні властивості. Бюджетні обмеження.
Тема 7. Економічна природа бізнесу і підприємництва	Бізнес і підприємництво. Елементи системи бізнесу. Сутність, функції та принципи підприємницької діяльності. Поняття підприємницького середовища та його елементи.
Тема 8. Облікове забезпечення підприємницької діяльності	Історичні аспекти облікового регулювання господарської діяльності (на прикладі США). Бухгалтерський облік як засіб, що сприяє розподілу капіталу в економіці. Сучасні вимоги

	до фінансової звітності суб'єктів господарювання.
Тема 9. Галузевий та регіональний контекст економічного розвитку і підприємницької діяльності	Визначення основних показників соціально-економічного розвитку регіонів. Огляд Стратегії розвитку Черкаської області на 2021-2027 роки. Огляд проекту Стратегії розвитку міста Черкаси до 2032 року.
Політика дисципліни	
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна добросередньото	У випадку недотримання політики академічної добросередньото (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.
Система оцінювання	
Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних, семінарських та інших видів занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати атестацію з предмету – 60 балів); підсумковий контроль, проводиться у формі екзамену відповідно до графіку навчального процесу.	
Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни	
Види навчальної роботи	Мах кількість балів
Аудиторна робота – 40 балів	
Усне/письмове опитування (9 практичних занять по 2 бали за кожне)	18
Практичні завдання (9 завдань по 1 балу за кожне)	9
2 модульних контрольних роботи по 6 і 7 балів	13
Індивідуальна робота – 30 балів	
Аналітичне завдання	10
Аналітичний огляд статей	10
Опрацювання матеріалів кафедральної НДР	10

Екзамен – 30 балів		
Разом	100	
Шкала оцінювання		
ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

Основна література

1. Основи економічної грамотності та підприємництва: навчальний посібник /Алексєєва С. В., Базиль Л. О., Байдулін В. Б., Гриценок І. А., Єршова Л. М., Закатнов Д. О., Орлов В. Ф., Сохацька Г. В. Житомир: "Полісся". 2021. 248 с.
2. Ревак І.О., Кіржецький Ю.І., Кіржецька М.С., Мельник С.І. Основи економічної теорії. Навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ. 2019. 191с.
3. Доброва Н.В., Осипова М.М. Основи бізнесу: навчальний посібник. Одеса: Бондаренко М. О. 2018. 305 с.
4. Легенчук С.Ф. Багатоваріантність в бухгалтерському обліку: історико-теоретичні аспекти. Житомир: ЖДТУ. 2017. 204 с.

Додаткові джерела

1. Криворучко М.Ю. Порівняльний аналіз динаміки показників соціально-економічного розвитку Черкаської області та сусідніх регіонів протягом 2019-2021 років. (Розділ монографії). *The scientific paradigm in the context of technological development and social change: Scientific monograph. Part 1.* Riga, Latvia: "Baltija Publishing", March 31, 2023. С. 125-162. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-297-5-6>
2. Криворучко М. Ю. Методологічні виклики смарт-спеціалізації регіонів України. *Бізнес Інформ.* 2022. №1. С. 145–151. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2022-1-145-151>
3. Куклін О.В., Пустовійт Р.Ф., Криворучко М.Ю. Економічна примітивізація як інституціональний виклик євроінтеграційних процесів.

Проблеми економіки. 4(46). 2020. С. 5-11. <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2020-4-5-11>

4. Куклін О.В., Пустовійт Р.Ф., Криворучко М.Ю. Євроінтеграційні виклики України. *Бізнес Інформ.* 10. 2020. С. 14-21. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2020-10_0-pages-14_21.pdf

5. Ліщук В., Ліщук М., Московчук А. Регулювання природних монополій: теорія, механізм реалізації та сучасні тенденції. Економічний часопис *Східноєвропейського національного університету ім. Л. Українки. Розділ 1. Економічна теорія та історія економічної думки.* 1. 2018. С. 8-16.

6. Мелих О. Заощадження домогосподарств: соціально-економічна роль та тенденції формування в Україні. *Ефективна економіка.* 2020. 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8343>

7. Корнецький А.О. Еволюція підприємництва та його типологія. *Економіка та держава.* 2021. № 12. С. 122–129.

8. Курс «Адвокатування європейських правил конкуренції», розроблений в рамках проекту Еразмус+ Модуль Жан Моне 101047657 – AERC – ERASMUS-JMO-2021-HEI-TCH-RSCH. URL: <https://knute.edu.ua/file/MTI0MDE=7077928a9a2962628c40216c23ad5926.pdf>

Нормативні та інформаційні джерела щодо галузевого та регіонального контексту економічного розвитку і підприємницької діяльності

1. Стратегія розвитку Черкаської області на період 2021-2027 роки, затверджена рішенням Черкаської обласної ради №38-9/VII від 11.09.2020 року. URL: <https://ck-oda.gov.ua/strategiya-rozvitu-cherkaskoyi-oblasti/>

2. Стратегія розвитку міста Черкаси до 2032 року (проект). URL: <http://chmr.gov.ua/myrada/app/305092.pdf>

3. Очікування сільськогосподарських підприємств у IV кварталі 2023 року щодо перспектив розвитку їх ділової активності. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2023/fin/rp/selo/sg_IVkv_2023_u.pdf

4. Очікування підприємств сфери послуг у IV кварталі 2023 року щодо перспектив розвитку їх ділової активності URL: https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2023/fin/rp/posl/posl_IVkv_2023_u.pdf

5. «Українці — пункт № 1 в будь-якому Risk Assessment Report». До чого готовуватись українському IT у 2023 році. URL: <https://dou.ua/lenta/articles/forecasts-for-it-industry-2023/>

Нормативно-правова база

1. Закон України «Про підприємництво» від 07.02.1991 р. №698-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12#Text>

2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. №436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>

3. Закон України «Про захист економічної конкуренції» від 11.01.2001

р. № 2210-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text>

4. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. №996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#n9>